# 2017

## M. A. 3rd Semester

## SANSKRIT

### PAPER–302

*Full Marks :* 40

*Time :* 2 Hours

*The figures in the right hand margin indicate full marks. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

प्रश्नानां सर्वेषामुत्तरं संस्कृतेनैव प्रदेयम् —

1. ध्वनिविरोधिमतवादेषु अभाववादिनां मतं सम्यगुपस्थाप्यताम् । 10

अथवा

आनन्दवर्धनकृतध्वनेः स्वरूपं निरूप्यताम् ।

2. सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् — 5

प्रतीयमानं पुनरन्यदेव

वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम् ।
यत्तत् प्रसिद्धावयवातिरिक्तं
विभाति लावण्यमिवाङ्गनासु ॥

अथवा

सरस्वती स्वादु तदर्थवस्तु
निष्यन्दमाना महतां कवीनाम् ।
आलोकसामान्यमभिव्यनक्ति
परिस्फुरन्तं प्रतिभाविशेषम् ॥

3. भरतमुनेः विरचितस्य नाट्यशास्त्रस्य प्रयोजनं महत्त्वञ्च आलोच्यताम् । 10

अथवा

भरतमतानुसारेण कति वृत्तयः सन्ति ?
तेषां नामानि उल्लिख्य कैशिकीवृत्तेः स्वरूपं प्रस्तूयताम् ।

4. किं नाम नाट्यम्? नृत्यनृत्तयोर्भेदो दशरूपकदिशा सयुक्तिकम् आलोच्यताम् ।

अथवा

किं नाम वस्तु? कतिविधं च तत्? धनञ्जयमतानुसारं तत्स्वरूपं व्याख्यायताम् ।

5. सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् — 5

ग्रहणे धारणे ज्ञाने प्रयोगे चास्य सत्तम ।
अशक्ता भगवन् देवा आयोग्या नाट्यकर्मणि ॥

अथवा

अवान्तरैकार्थसम्बन्धः सन्धिरेकान्वये सति ।

—o—